LLENGUA I LITERATURA

El viatge d’un plomall

Nom _____ **Data** _____

Llegeix el text amb atenció i respon totes les preguntes amb claredat.

Quan la dent de lleó té els fruits madurs, a l’extrem de la tija s’hi veu una esfera de plomalls blancs. Cada plomall està unit a un fruit petit que conté una llavor. Amb una ràfega de vent, alguns fruits es desprenen i s’allunyen de la planta. Aquest desplaçament forma part de la dispersió de les llavors, el procés que permet que arribin a altres llocs.

Els pèls del plomall s’obren al voltant del fruit i fan que l’aire en freni la caiguda. En una estona de calma, el fruit encara baixa, però ho fa a poc a poc. Si es manté més temps enlaire quan bufa el vent, l’aire el pot arrossegar més lluny abans que toqui a terra. El lloc on acabarà depèn, entre altres coses, de la direcció del vent i dels obstacles que trobi. Alguns fruits poden quedar enganxats en una tanca. D’altres poden arribar a una esquerda amb terra al costat del camí.

En un dibuix que expliqui aquest viatge, es pot representar el mateix fruit en tres moments. El primer mostra com es desprèn de la planta. El segon el situa més avall i una mica més lluny. El tercer indica el punt on toca a terra. Si s’hi afegeix una fletxa per indicar la direcció del vent, es pot seguir alhora com el fruit baixa i com es desplaça cap a un costat.

Arribar a terra és només una etapa. Perquè en surti una planta, cal que la llavor pugui germinar, és a dir, que comenci a créixer en unes condicions adequades. Per exemple, una llavor que queda sobre una rajola seca té poques possibilitats de germinar en aquell lloc. Si una altra arriba a una esquerda amb terra humida, hi pot trobar l’aigua que necessita per començar a créixer.

Preguntes de comprensió

1. Què conté el fruit que va unit a cada plomall de la dent de lleó?

2. Quina estructura unida al fruit fa que l’aire en freni la caiguda?

3. Què representa el tercer moment del dibuix proposat?

Preguntes de reflexió

1. Com pot fer que un fruit arribi més lluny el fet de baixar a poc a poc? Explica quin paper hi té el vent.

2. Què ha passat amb la dispersió tant si el fruit arriba a una rajola seca com si arriba a una esquerda amb terra humida? Explica com influeix el lloc d’arribada en la possibilitat que la llavor germini.

Preguntes d'opinió

1. En un plafó per a un camí amb dents de lleó, destacaries amb un dibuix ampliat el plomall o el lloc on pot acabar el fruit? Explica què t’interessaria que observessin els visitants.

2. Per fer visible la direcció del vent en el dibuix, preferiries afegir-hi una fletxa o dibuixar-hi herbes inclinades? Justifica què et faria més fàcil seguir el recorregut.